

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 15C/372/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115223465
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8115223465.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci v právnej veci žalobcu: M. L., G.. XX.X.XXXX, K. O., Q.. O. XX, právne zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Svidník, Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpená: Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 44 250 029, so sídlom Poprad, Nám. sv. Egídia č. 93, v konaní o bezdôvodné obohatenie 605,12 eura, taktó

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 605,12 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15% ročne zo sumy 605,12 eura od 10.10.2015 do zaplataenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaná je p o v i n n á nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou došlou súdu dňa 9.9.2015 sa žalobca domáhal, aby súd rozhodol rozsudkom o povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie žalovaným vo výške 605,12 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne z dlžnej sumy odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému do zaplataenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zaviazal ho na náhradu trov konania. V odôvodnení žaloby uviedol, že ide o Zmluvu o poskytnutí bezúčelovej pôžičky č. 7086039 zo 17.1.2011, predmetom ktorej bolo poskytnutie pôžičky vo výške 2.000,- Eur s mesačnou splátkou 73,50 Eur, ročná úroková sadzba 19,90 %, RPMN 29,90 %, priemerná RPMN 20,68 %, termín konečnej splatnosti 07/2014. Zmluva je uzatvorená medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pričom neobsahuje v zmysle ust. § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (písm. k/). Jedná sa o obligatórnu náležitosť Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a nedodržaním tejto obligatórnej náležitosti je spotrebiteľský úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ. Žalobca žalovanej uhradil sumu 2.605,12 eura v splátkach 13 x 73,50 Eur a sumu 1.649,62 Eur uhradil zo Zmluvy o poskytnutí pôžičky č. 5013869 zo dňa 17.4.2012. Žalovaný sa teda na úkor žalobcu obohatil sumou 605,12 eura, ktoré požaduje žalobca vydať. Žalobca poukázal na obdobné konania vedené na súdoch v rámci SR, kde posúdili súdy konanie dodávateľov ako úmyselné konanie vedúce k bezdôvodnému obohateniu, kde je premlčacia doba 10-ročná.

2. Pôvodne žalovaný v písomnom stanovisku doručenom súdu 26.11.2015 navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Z pohľadu žalovaného si tento splnil povinnosť mu uloženú v § 9 ods. 2 písm. k/ a v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 7086039 je stanovený dátum splatnosti, výška istiny, výška úroku, výška poistenia aj celková výška úhrady v splátkovom kalendári k predmetnej zmluve. Ďalšia argumentácia žalovaného odkazom na sankciu v ust. § 11 zák. č. 129/2010 Z.z. sa z pohľadu súdu musia predpoklady použitia sankcie splniť kumulatívne, teda všetky predpoklady uvedené v § 11 ods. 1 písm. a/ alebo ak je

splnená podmienka uvedená v písm. b/. Doplnujúco ústne vzniesol žalovaný voči uplatnenému nároku námietku premlčania.

3. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 2.6.2017, sp. zn. 15C/372/2015 žalobu z dôvodu premlčania zamietol.

4. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že zásada, že neznalosť zákona neospravedlňuje by bola na mieste, ak by on niekomu spôsobil ujmu, resp. porušil práva a právom chránené záujmy. Nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia, majúce svoj základ v spotrebiteľskej zmluve spadajú pod režim spotrebiteľského práva. Podľa jeho názoru konanie subjektu, ktorý dlhodobo a opakovane poskytuje spotrebiteľské úvery sa nedá označiť inak, ako úmyselné konanie vedúce k bezdôvodnému obohateniu tým, že nedáva svoje zmluvy do súladu so zákonom o spotrebiteľských úveroch a požaduje plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Doba, počas ktorej žalovaný poskytuje úvery a ich množstvo, vylučujú inú možnosť ako tú, že žalovaný sa na úkor spotrebiteľov obohacuje úmyselne. Je vylúčené, aby žalovaný ako profesionál v poskytovaní úverov nepoznal spotrebiteľské právo. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutia Krajských súdov. Čo sa týka subjektívnej premlčacej doby, tak pre kategóriu objektívnosti je podstatou jej nezávislosť od ľudského vedomia. Naproti tomu je pre kategóriu subjektívnosti podstatou jestvovanie vo vedomí, závislosť od vedomia, získanie vedomostí. Subjektívna premlčacia doba plynie od vtedy, kedy ten, na úkor koho bolo bezdôvodné obohatenie získané, skutočne zistí skutkové okolnosti o tom, že môže podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť skôr. Žalobca nevedel, že splátky, ktoré od neho žalovaný prijíma nad výšku istiny, od neho prijíma nezákonne. Žil v omyle, že žalovaný tieto platby prijíma v súlade so zákonom a tento omyl spôsobil žalovaný porušením spotrebiteľského práva. Až od Združenia na ochranu spotrebiteľov sa dozvedel, že žalovaný od neho prijíma platby, v rozpore so zákonom a že mu predložil na podpis formulárovú spotrebiteľskú zmluvu, ktorá v rozpore so zákonom vytvárala dojem, že na splátky právo má.

5. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 30.5.2019, č.k. 8Co/144/2018 - 157 rozhodol, že pokračuje konaní s právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130, dňa 01.01.2018 vymazaná z Obchodného registra, a to so spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 ako žalovaným. Uvedeným uznesením zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V rozhodnutí uviedol, že žalobca podal žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby, pretože o bezdôvodnom obohatení sa nedozvedel skôr ako v júli 2015, resp. v roku 2014, kedy kontaktoval Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. Žalobca predložil prvoinštančnému súdu o tejto skutočnosti listinný dôkaz (č.l. 11), ktorý žalovaný relevantným spôsobom nespochybnil. K objektívnej premlčacej dobe uviedol, že Žalovaný ako obchodná spoločnosť bol v Obchodnom registri zapísaný dňa 25.02.2005 s predmetom činnosti ako je poskytovanie úverov z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom, poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov a iné. Zmluva o úvere uzatvorená dňa 17.01.2011 bola uzatvorená v čase účinnosti zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Uvedený Zákon o spotrebiteľských úveroch obsahoval od počiatku svojej účinnosti ustanovenia obsahujúce dôsledky neuvedenia obligatórnych náležitostí podľa ustanovenia § 9 odsek 2 písm. j/ a k/ v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Pred účinnosťou zákona č. 129/2010 Z.z. bol účinný zákon č. 258/2001 Z.z., ktorý v ustanovení § 4 odsek 2 upravoval náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. S neuvedením určitých náležitostí (okrem iných aj náležitosti, ktoré sú v súčasnosti upravené v ustanovení § 9 odsek 2 písm. j/ a k/ zákona č. 129/2010 Z.z.) spájal s účinnosťou od 01.01.2008 sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že v čase, kedy došlo k uzatvoreniu Zmluvy o úvere bol už niekoľko rokov účinný zákon, ktorý spájal s neuvedením určitých náležitostí (okrem iných aj náležitosti, ktoré sa týkajú prejednávaneho prípadu) následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Žalovaný ako podnikateľský subjekt mal od času svojho zápisu do Obchodného registra (t.j. od 25.02.2005) v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov. Mala by sa preto na neho prirodzene klásť požiadavka znalosti zákonov vzťahujúcich sa na problematiku poskytovania úverov. Uvedená požiadavka by na neho mala byť kladená už len z dôvodu, že je to žalovaný ako dodávateľ, ktorý spotrebiteľom predkladá na podpis formulárové, vopred pripravené zmluvy o úvere, ktorých obsah spotrebiteľa (možno s výnimkou výšky čerpaného úveru) nemôžu ovplyvniť. Odvolací súd sa tiež nestotožňuje s názorom

prvoinštančného súdu, podľa ktorého by mal spotrebiteľ v momente vyplatenia celého úveru vedieť, že úver sa má považovať za bezúročný a bez poplatkov (teda, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane dodávateľa), no dodávateľ, ktorý v podstate zmluvu o úvere sám tvorí nemusel už v čase jej uzatvorenia vedieť, že úver poskytnutý na základe nej sa podľa zákona bude považovať za bezúročný a bez poplatkov (teda že sa bezdôvodne obohatí pokiaľ mu spotrebiteľ preplatí poskytnutú istinu). V prejednávacom prípade je na mieste preskúmať, či na strane žalovaného v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere nebol minimálne nepriamy úmysel, teda že dodávateľ vedel, že svojim konaním (predložením zmluvy, ktorá neobsahovala určité náležitosti, s neuvedením ktorých zákon spája sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru) môže dôjsť k bezdôvodnému obohateniu na jeho strane a pre prípad, že sa tak stane, bol s tým uzrozumený. Bolo na mieste teda preskúmať, či sa na strane žalovaného nachádzalo aspoň uzrozumenie, ako najnižšia zložka vôle. Vzhľadom na časovú účinnosť právnych predpisov (vysvetlená v predchádzajúcom bode odôvodnenia), na podnikateľskú činnosť žalovaného ako aj na početnú rozhodovaniu činnosť súdov sa odvolaciemu súdu javí nepriamy úmysel na strane žalovaného a teda dôvod na aplikáciu desaťročnej premlčacej doby.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

7. Žalobca uzatvoril s právnym predchodcom žalovanej dňa 17.1.2011 zmluvu o poskytnutí bezúčelovej pôžičky č. 7086039, na základe ktorej bola žalobcovi poskytnutá pôžička vo výške 2.000,- eur, ktorú sa žalobca zaviazal splácať v 42 mesačných splátkach po 73,50 eura. V zmluve si strany dohodli ročnú úrokovú sadzbu 29,90% (uvedené vyplýva aj zo štandardných európskych informácií), RPMN bola vo výške 29,90% a priemerná RPMN vo výške 20,68%. Celková suma pôžičky bola 3.087,- eur, počet splátok 42, termín konečnej splatnosti 7/2014 a celkové náklady spotrebiteľa 1.087,- eur.

8. V konaní vypočutý žalobca uviedol, že zobral pôžičku 2.000,- eur a splácal ju asi 3 roky. Zdalo sa mu to veľa, zdal sa mu vysoký úrok 29 %, tak sa poradil so združením. Okrem spornej pôžičky čerpal u žalovaného ešte jednu pôžičku spôsobom, že z druhej pôžičky sa vyplatila táto, ktorá je predmetom konania. Na položené otázky žalobca odpovedal, že zmluvu si prečítal a o vysvetlenie nejasností nežiadal. V tom čase mu bolo všetko jasné. Potvrdil, že predtým ako požiadal o úver u žalovaného sa bol informovať v bankách a iných peňažných ústavoch, kde mu odmietli úver poskytnúť z dôvodu, že mal dlh v Sociálnej poisťovni.

9. Žalobca predložil súdu potvrdenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS z 30.8.2015, podľa ktorého menovaný ešte v roku 2014 kontaktoval združenie za účelom porady týkajúcej sa úverov nebankových spoločností. Posledné stretnutie sa uskutočnilo v mesiaci 7/2015.

10. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

11. Podľa § 52 ods. 1,3,4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.01.2011 do 29.06.2011 (ďalej len ako „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods.1,5 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. Podľa § 54 ods. 1,2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv,

ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2011 do 30.11.2011 (ďalej len ako „ZoSÚ“). Tento zákon v § 1 ods. 2 definuje spotrebiteľský úver, ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

15. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

16. Podľa § 9 ods. 2 písm. f), j) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

17. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

18. Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

19. Podľa § 41 OZ ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplyva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

20. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

21. Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

22. V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Podľa § 100 ods. 1, 2, 3 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

24. Podľa § 107 ods. 1, 2 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor

obohatí. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

25. Posudzovaný právny vzťah strán je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, konkrétne ide o spotrebiteľský úver. Právny predchodca žalovanej bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a žalobca v postavení spotrebiteľa, preto uvedený právny vzťah je v režime spotrebiteľského práva. Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať neprijateľné podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa pod sankciou ich absolútnej neplatnosti.

26. Žalobca sa žalobou domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 605,12 eura. Vychádzal pritom z toho, že zmluva o poskytnutí bezúčelovej pôžičky zo dňa 17.1.2011, č. 7086039, je bezúročná a bez poplatkov, pričom z poskytnutého úveru 2.000,- eur uhradil sumu 2.605,12 eura. Súd je v predmetnej veci viazaný názorom odvolacieho súdu, že úver poskytnutý žalobcovi je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie náležitostí uvedených v ustanovení § 9 odsek 2 písm. j/ a k/ ZoSÚ (bod 15 uznesenia). Súd má taktiež za to, že žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia je dôvodná aj z dôvodu toho, že dohodnutý úrok je v rozpore s dobrými mravmi. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku /poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešikanóznny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov/. Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať právny úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi / pozri rozhodnutie NS SR sp.zn. 3 Cdo 137/2003/. Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci január 2011 pri úveroch od 1 roku do 5 rokov na úrovni 11,04% ročne (<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-obchodnych-bank>). Dohodnutá výška úrokov 29,90% ročne uvedená v Zmluve /viac ako dva a pol násobné/ prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci január 2011. Nebankový subjekt (Consumer Finance Holding a.s.) pri poskytovaní úverov síce podstupuje vyššiu mieru rizika, čo sa odráža aj vo výške úroku, avšak dohodnutá výška úrokov / aj keď vyššia ako pri bankách / musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého úžerného úroku. Dlžník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi neprimerané úroky. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014, ktorý uviedol: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Vzhľadom na vyššie uvedené súd teda dospel k záveru, že dohodnutá úroková sadzba vo výške 29,90% ročne je v rozpore s dobrými mravmi, a preto v tejto časti je zmluva v zmysle § 41 OZ neplatná.

27. Súd sa následne zaoberal vznesenou námietkou premlčania. Občiansky zákonník rozlišuje všeobecnú premlčaciu dobu a osobitné premlčacie doby. Všeobecná premlčacia doba má subsidiárny charakter a použije sa tam, kde pre konkrétne právo nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená osobitná premlčacia doba. V prejednávanej veci ide o premlčanie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, preto je potrebné na premlčanie aplikovať ust. § 107 OZ. Pri premlčaní práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna. Subjektívna dvojročná premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Pokiaľ ide

o subjektívnu premlčaciu dobu tak súd je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, že žalobca podal žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby, pretože o bezdôvodnom obohatení sa nedozvedel skôr ako v júli 2015, resp. v roku 2014, kedy kontaktoval Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. Žalobca predložil prvoinštančnému súdu o tejto skutočnosti listinný dôkaz (č.l. 11), ktorý žalovaná relevantným spôsobom nespochybnila. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu tak právny predchodca žalovanej ako osoba podnikajúca na finančnom trhu mal odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytoval svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti mal okrem iného i poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom, teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. V čase uzatvorenia zmluvy už platila pri spotrebiteľských úveroch úprava vyžadujúca uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov a termín konečnej splatnosti. Je dôvodné preto predpokladať, že právny predchodca žalovanej minimálne vedel, že neuvedením podstatných údajov priamo v zmluve o spotrebiteľskom úvere nastane zákonom predpokladaná sankcia, t.j. že veriteľ (právny predchodca žalovanej) nebude môcť od dlžníka (žalobcu) žiadať úrok z úveru a ani iné poplatky, a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozumený (nepriamy úmysel). Možno konštatovať, že konanie právneho predchodcu žalovanej pri uzatváraní zmluvy nebolo súladné s dobrými mravmi aj vzhľadom na výšku úrokovej sadzby. Právny predchodca žalovanej nerešpektoval povinnosti stanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch a ustanoveniami Občianskeho zákonníka zameranými na ochranu spotrebiteľa. Konanie právneho predchodcu žalovanej preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. S ohľadom na okolnosti prípadu možno uzavrieť, že úmysel právneho predchodcu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne bol daný už od uzatvorenia zmluvy, ktorej návrh koncipoval a predložil ho na podpis žalobcovi, a teda bol daný aj v čase, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovanej. Súd okrem toho poukazuje aj na odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu, kde tento uviedol, že vzhľadom na početnú rozhodovaniu činnosť súdov sa odvolaciemu súdu javí nepriamy úmysel na strane žalovanej a teda dôvod na aplikáciu desaťročnej premlčacej doby. Pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení sa uplatňuje ustanovenie § 107 odsek 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je premlčacia doba desaťročná a plynie od vzniku bezdôvodného obohatenia. Žaloba bola podaná pred uplynutím objektívnej premlčacej doby.

28. V konaní nebolo sporné, že žalobcovi bola vyplatená suma 2.000,- eur, pričom právny predchodcu žalovanej uhradil celkovo sumu 2.605,12 eura. Vzhľadom na to, že predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný, žalovaná ako právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding, sa na úkon žalobcu obohatila, a preto je povinná toto bezdôvodné obohatenie vydať. Súd ju preto zaviazal na zaplatenie sumy 605,12 eura.

29. Dlh, vzniknutý bezdôvodným obohatením je dlhom, ktorého zročnosť nie je určená právnym predpisom, alebo rozhodnutím súdu, alebo nevyplýva z dohody účastníkov, a preto je dlžník, v tomto prípade žalovaná, podľa § 563 OZ povinná splniť dlh prvého dňa potom, čo ju veriteľ o plnenie požiadal. Za prvú výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia súd považoval doručenie žaloby dňa 9.10.2015. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby, a preto súd zaviazal žalovanú na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,15% ročne (výška uvedená v žalobe - v zmysle zásady non ultra petitem, hoci žalobca má nárok na úrok z omeškania vo výške 8,05%) zo sumy 605,12 eura od 10.10.2015 do zaplatenia.

30. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní úspešný v celom rozsahu, a preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).